

Protest wietpas lijkt achterhoedegevecht

Sinds de invoering van de wietpas deze maand worden buitenlandse klanten in coffeeshops in Zeeland, Noord-Brabant en Limburg geweerd. Voor een tiental geweigerde bezoekers aanleiding aangifte te doen wegens discriminatie. Met de klachten gaat justitie niets doen. Om justitie te dwingen alsnog vervolging in te stellen, staat de gang naar het Gerechtshof Den Bosch open. Verschillende rechters hebben zich echter al over de gerechtvaardigheid van het maken van dit onderscheid gebogen. Het Hof van Justitie en de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State hebben geoordeeld over het maken van dit onderscheid door de burgemeester van Maastricht. De voorzieningenrechter van de Rechtbank Den Haag heeft (voorlopig) geoordeeld over de rechtmatigheid van de Aanwijzing Opiumwet. Deze zag geen aanleiding om in te grijpen. Bruno van Ravels (partner bij AKD in Breda) en hoogleraar Overheid en Onderneming aan de Radboud Universiteit: 'De Afdeling heeft juni vorig jaar geoordeeld dat voor het maken van onderscheid in Maastricht door de burgemeester objectieve en redelijke gronden bestaan. Voor hantering van het ingezetenen-criterium door het Openbaar Ministerie moet, in ieder geval in Maastricht, waarschijnlijk dezelfde conclusie getrokken worden. Het protest in Maastricht lijkt daarom meer een achterhoedegevecht.'

Fraaie zaken

De Orde viert haar 60-jarig jubileum en ter gelegenheid daarvan ontvangen advocaten deze week de verhalenbundel Fraaie Zaken. Zes bekende Nederlandse schrijvers, waaronder Robert Vuijsje en Jessica Durlacher, hebben zich ondergedompeld in de advocatuur. Uitgeverij De Bezige Bij brengt dit najaar een editie uit die verkrijgbaar zal zijn in de boekhandel.

Column

De nuance van 4 mei

Harry Veenendaal

Op 4 mei was de Vordense afdeling van het Comité 4 en 5 mei van plan tien Duitse soldaten (mee) te herdenken. Federatief Joods Nederland (FJN) slaagde in een kort geding de herdenking van de Duitse soldaten te voorkomen. Deze uitspraak leidde tot grote maatschappelijke instemming. Zo vindt de oorlogscorrespondent en vaandeldrager Arnold Karskens het vanzelfsprekend dat 'de vijand' niet op 'zijn' 4 mei wordt herdacht. Een houding die, naar zijn zeggen, ingegeven is door het verzetsverleden van zijn familie. De 'oorlogschroniquer' zoals hij zichzelf noemt, is illustratief voor een groot onbegrip van de uitspraak van de voorzieningenrechter.

FJN vordert een de facto algeheel verbod van de dodenherdenking. De begraafplaats moet worden afgesloten alsmede moet belet worden dat de Duitse oorlogsgraven bezocht worden. De voorzieningenrechter wijst – terecht – deze disproportionele eis af. De rechter laat in het midden of de herdenking een ontoelaatbare inmenging in de vrijheid van de aanwezigen vormt. Letterlijk stelt de rechter dat een controverser over wie er openlijk herdacht mogen worden, niet mag leiden tot een streep door de traditionele dodenherdenking.

De onrechtmatigheid van de herdenking zit in de omstandigheid dat de gemeente Vorden op het laatste moment heeft besloten tot de herdenking. De gemeente had zich moeten realiseren dat het herdenken van Duitse soldaten niet vanzelfsprekend

bij de oudere generaties op instemming kan rekenen. De gemeente heeft volgens de rechter niet aannemelijk gemaakt dat er ook maar iets is gedaan aan het verwerven van draagvlak of zelfs een openbare behandeling in de gemeenteraad. Kort en goed: de herdenking valt iedereen rauw op het dak en meer consideratie was, zeker gelet op de gevoeligheden, gepast geweest.

FJN heeft aangekondigd alle dodenherdenkingen in 2013 waarbij Duitse soldaten worden herdacht te bevechten. Complicerend is dat de FJN niet tegen de organiserende comités kan procederen, maar tegen de individuele gemeenten. De wijze van herdenking zelf kan daarbij moeilijk ter discussie staan. De rechtsvraag is in hoeverre de gemeenten tegen het herdenken van Duitse soldaten mogen en moeten optreden, dan wel aan zo'n herdenking mogen meewerken. Daarvoor is van belang dat er een besluit in de zin van de AWB moeten zijn waaraan de rechter, in casu een voorzieningenrechter, marginaal kan toetsen. De rechter moet de vraag beantwoorden of een in redelijkheid handelend gemeentebestuur kan afzien van een verbod dan wel besluiten tot medewerking aan of bijwoning van een dodenherdenking die ook de Duitse soldaten omvat. Aan de orde is dus niet een verbod van een voorgenomen algemene (traditionele) herdenking maar de toelaatbaarheid van een vorm van medewerking aan een nieuwe, niet voldoende gecommuniceerde vorm van herdenking. Een nuance die Karskens jammer genoeg niet maakt.